“Tenim noves evidències de la ubicació del temple d’August”

Entrevista a Josep Maria Macias (ICAC)
Codirector de l’excavació a la Catedral de Tarragona

“Tenim noves evidències de la ubicació del temple d’August”

Juntament amb Imma Teixell (arqueòloga municipal) i Andreu Muñoz (director del Museu Bíblic), aquest investigador de l’ICAC ha estat dirigint les excavacions de la nau central de la catedral durant aquest juliol.

S’ha acabat una excavació molt esperada.

Sí, esperada en el sentit que no s'havia excavat mai a la nau i que l'execució del pla director de la catedral (que inclou, entre d'altres, restauracions) era una oportunitat única per excavar-hi perquè l'església està tancada al culte.

Quin valor té aquesta excavació?

El que és excepcional és que després de les prospeccions geofísiques del 2007 a la nau central hem pogut fer un sondeig de 30 m². És poquet i pot semblar ridícul, però aquí el valor és l'emplaçament i el que l'envolta. L'excavació s'ha d'entendre com una fase més d'un projecte de recerca col·lectiu i institucional que fa 10 anys que dura. És la primera excavació a l'interior de la catedral, però ja s'havia intervingut al claustre, a la teulada i darrere la sala capitular. Aquesta és, però, la primera excavació en què participa l'ICAC, i desitgem que no sigui l'última.

Un sondeig de 30 m² ha sigut suficient?

Sí, en la mesura que hem pogut verificar la fiabilitat de les prospeccions geofísiques del 2007. L'arqueòleg és com sant Tomàs: fins que no veu i toca una cosa no se la creu. I ara ens veiem que ens podem "creure" la metodologia geofísica!

A quines conclusions heu arribat?

A tres. La primera és justament que referendem la campanya geofísica de fa tres anys, que ens va proporcionar dades de tot l'interior de la catedral. A partir d'ara les tindrem molt més presents.

La segona conclusió?

Validem la presència d'un temple a l'eix axial de la catedral. No hi ha elements directes per dir que és el d'August. Però tinguem en compte que el temple sols és la part central d'un recinte sacre de 2 hectàrees, un recinte on el llenguatge iconogràfic imita el llenguatge del forum augustum de Roma.

I?

Tot ens porta a pensar que hi havia el temple romà al mig de la plaça, és a dir, sota la catedral. De fet la catedral aprofita tota l'estètica de la plaça sagrada en el seu urbanisme religiós. Aquesta és la tercera conclusió: no es pot entendre la catedral sense conèixer el recinte pagà del segle I aC. Aquesta excavació de sols 30 m² ens ajuda a entendre com es construeix tota la catedral.

Continua obert l'interrogant de si es tracta del temple d'August?

No, perquè l'excavació ha donat noves evidències de la ubicació del temple d'August.

La vostra feina s'ha pogut seguir al bloc "A la recerca del temple d'August" i a la premsa.

Hem posat a la pràctica una nova manera de comunicar l'arqueologia, entenent la difusió dels resultats no com a cosa a fer després de l'excavació sinó durant. A part del bloc, cada divendres hem obert l'excavació a la premsa. Això no ho ha convertit en un espectacle mediàtic, sinó que ha donat transparència i ha permès fer partícip la gent de les troballes, la nostra metodologia i la nostra quotidianitat. Fins al 28 de juliol, al cap d'un mes just de començar l'excavació, hem sobrepassat les visites, amb una mitjana de 4 minuts per visita, cosa que demostra que hi ha un mínim d'atenció.

Un èxit!

També és important destacar que ha sigut un treball fruit de la col·laboració entre tres institucions: una de recerca (ICAC), una de gestió (Ajuntament de Tarragona) i els

propietaris (Capítol de la Catedral). A Tarragona l'arqueologia molt sovint ha generat disgregació, competència i falta de coordinació, o sigui que l'excavació també és alliçonadora en aquest sentit.

Entrevista feta per Carme Badia i Puig

Juliol del 2010